

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani E Societate Iesv Medicvs Religiosvs De Animorvm Morbis Et Cvrationibvs

Scribanius, Carolus

Antverpiæ, 1618

XXXI. Simulatæ amicitiaë, occulta odia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46194)

rit, ingens diffidentia in omnibus enascitur, quæ nulla post arte, aut candore eximi potest. Semel enim concepta huius rei opinio, propè perpetua est: vt ferè necesse sit loci mutationē cogitare, vnicumque adeò propè remedium hoc est, quod à Superiorum, locorum sociorumq; mutatione sumendum est.

Fortibus deinde pœnitentiis insistendum erit Superiori, vt & delinquentes iuentur, & reliqui à similibus terreantur.

Cogitandum deinde sèpe, quid sperari ex hac re possit, quid timeri. minimarum rerum spes, ingentium timor est. tutiora certioraque prudens eliget.

CAPVT XXXI.

Simulatio amicitie. Occulta odia.

Sapientis verba sunt: *Homo qui blandis fletissq; sermonibus loquitur amico suo, rete* ^{Proa. 29.} *expandit gressibus eius.* Indignum homine, ac multò etiam magis Religioso vitium hoc est, & aulicis moribus adnatum, nec aliud, quàm proditorium nomen meretur. execrandum omnibus, ac in vltimas terras ablegandum. neque enim parcat vlli, ac ne parenti quidem, quem hæc humanæ associ-

H h 3 cia.

ciationis fœderisq̄ue pestis occupauit. indignissimus Christiano nomine, dignissimus quem omnes præsentissimis venenis nocentiorum detestentur ac fugiant. nam quis huius fidei se suaue credat? & optator hostis est, qui aperta bella mouet, à cuius ferro tutare te potes. arma namque armis contineas, & ensen ense reprimas. à domestici hostis insidijs quis nos defensabit? maximè dum sub amico vultu hostilem tegit animum, sella vino miscens, & electibilibus quibusque cibis venena temperans. Cuius tanta prudentia est, vt in explicata benignaque fronte, ore ridete, blandè ludentibus oculis, inimicam mentem videat? Etiam sapientissimus capiatur his lachrymis, nec effugiet insidias mentientis amici. & vita hæc longè omnium miserrima est, cum nescias cui fidas. plena hinc omnia suspicionibus. nusquam exporrectus animus, & regia gradiens via. timoribus natant pectora perpetua anxietate grauida. nam aut inimicum præferunt ora verbaque & iusta timoris causa est: aut loquuntur amicum, & terrent te hostiles animi, amico velamine tecti. ita dum nupquam fides, in æterno versamur metu: pendula semper dubiaque mente, vnde moerores & melancholia quædam nascitur.

tur. Fraudibus deinde replentur omnia, mutisque cadimus insidiis. euanescit uniuersum Religionis spiritus, candidus & simplex, & in aperto ad lucem habitans: succedunt doli, auilici mores, incerta consilia, nebulae ubique & densae noctes, & nouacula spongia tecta. Et sanè verissimum illud Sapiētis est: *Meliora sunt vulnera diligentis, quam fraudulenta oscula odientis.* illa in salutem, hæc in mortem eunt.

Prou.

27.

Si inferior morbo hoc laborat, præcipitia sibi, damna Religioni parat: neque enim talis ægritudinem suam explicabit Superiori, aut ægram reteget mentem ruinæ proximam. vnde fiet, vt imperaturus sit illi Superior, in interitum illius, & in Religionis totius dedecus itura. quòd si in latetium sub benigno vultu odiorum cognitionem Superior venerit; ingens animorum nascitur alienatio, auersaturque hunc vt familiae pestem, vt Religionis portentum, vt domesticæ pacis turbatorem, alienæ virtutis osorem.

Si Superiorem malum hoc occupaue- rit, misera inferiorum conditio est. non tu- tò illi quidquam, aut tanquam patri com- mitti potest. & quis sua credet hosti? sus- pecta deinde illius verba, consilia, imperia, dictaque factaque sunt omnia. consequi-

turque vt ne quidem cum verum dicat, sinceroque patrioque suos prosequatur affectu, fidem inueniat; cum semper vereantur, ne verborum blanditijs odia, & hostiles integantur animi.

Plurima deinde mala ex hac simulata & ementita amicitia profiliunt: mutuorum hinc dictorum factorumque nascuntur obseruatores, grauesque censores, occulti nominis boni famaeque detractores, secretorum violatores, domesticae quietis turbatores, odiorum seminatores, infidarum mentium auctores, oblocutionum & in Superiores conspirationum propugnatores, ducesque ad illa, alienae virtutis improbi aemulatores, ingratitude principis & ductores. Inde fit, vt omnium a se animos alienent, odia prouocent; nec minus hos quam certam Religionis pestem & venena auersentur; fugiant vt mutuae charitatis hostes iuratos, vt amicitiae proditores, vt violatae coniunctionis incentores, inuidentiae impulsores, vt Religiosiorum fallaces substructores & euerfores, omniumque prope malorum causam.

Prou. 3. Grauitet in hos insurgit Sapiens: *Nemliaris amico tuo malum, cum ille in te habeat fiduciam: quia abominatio Domini est omnis illusor. & cum simplicibus sermocinatio eius.* Fortiter

ter in hoc vitium quod Israëllem occupa-
 uerat insurgit Ieremias: *Unusquisque se à pro- Cap. 9.*
 ximo suo custodiat, & in omni fratre suo non
 habebit fiduciam: quia omnis frater supplantans
 supplantabit, & omnis amicus fraudulentè ince-
 det, & vir fratrem suum deridebit, & verita-
 tem non loquentur. docuerunt enim linguam
 suam loqui mendacium, ut iniquè agerent, labo-
 rauerunt. habitatio eius in medio doli. sagitta
 vulnerans lingua eorum, dolum locuta est in ore
 suo: pacem cum amico suo loquitur, & occultè po-
 nit ei insidias. nunquid super illis non visitabo,
 dicit Dominus, aut in gente huiusmodi non ulci-
 scetur anima mea?

Remedia.

A Seuera in tales punitioe petenda
 sunt. Nihil hinc parcendum. funciónibus
 omnibus excludendi, vilissimis oc-
 cupandi; seriò monendi, proposita delicti
 huius fœditate. ablegandi ad probationis
 domum, ut nouum à Tironibus spiritum
 hauriant. A familiaritate illorum reliqui
 deterrendi, iuniores maximè, quorum
 molliores animi facilè hac contagione
 capiuntur: dandaque opera ne quis illis
 familiaris adhæreat. irrepunt suauiter,
 nec antè venena sua iaculantur, quàm al-

H h 5 terius

terius obstrictam sibi mentem teneant. in-
itiis proinde resistendum, & præscinden-
da omnis consuetudo est.

Qui verò malum hoc ab alio patitur, si
decurrat cum magno Iob ad Dominum,
sequaturque in omnibus consilium illius,
errare non poterit. habet enim magnum
Iob 12. ex se doctorem: *Qui deridetur ab amico suo
sicut ego, inuocabit Deum, & exaudiet eum: de-
ridetur enim iusti simplicitas.*

Iuuabit priuatis monitis proniores in
hoc malum seriò seuerèque monere; mi-
nis etiam adhibitis, grauibusque in trans-
gressores pœnitentiis, quò & emendentur
præuaricatores, & reliqui terreantur.

Quòd si eruperit malum, & in reliquo-
rum domesticorum cognitionem venerit,
arcendi ab aliorum familiaritate erunt,
excludendique à reliquorum consuetudi-
ne. palamque grauiter in hoc vitium insur-
gendum, damnis propositis.

CAPVT XXXII.

Secretorum violatio.

INimica hæc omni bonæ gubernatio-
ni est, ad quam necessaria est tenacissi-
ma secretorum obseruatio: cuius violatio-
ne